

METSÄHALLITUKSEN PÄÄTÖS MH 1687/2025

**Metsästyslupia koskevista alueellisista
kiintiöistä Metsähallituksen hallinnoimille alueille (pl.
Enontekiön, Inarin, Utsjoen kunnat sekä Lapin
paliskunnan alue Sodankylän kunnassa) ajalle 1.6.2025 –
31.7.2028**

Annettu Helsingissä 17.4.2025

Päätös

Metsähallitus on tässä päätöksessä vahvistanut seuraavat aluekohtaiset kiintiöt kanalintujen metsästysoikeuden sisältäville pienriistaluvuille hallinnassaan olevilla valtion maa- ja vesialueilla. Vahvistettuja kiintiöitä on noudatettava myönnettäessä lupia tai annettaessa muutoin metsästysoikeuksia. Tämä päätös kumoaa aiemmin annetun Metsähallituksen päätöksen nro 1405/2022 ja käsittää koko Metsähallituksen Eräpalveluiden koko Suomen alueet lukuun ottamatta saamelaisten kotiseutualuetta, jolle on annettu erillinen kiintiöpäätös nro 1686/2025.

Alue: Eräpalvelut pohjoinen alue (lukuun ottamatta saamelaisten kotiseutualuetta Enontekiön, Inarin, Utsjoen kunnissa sekä Lapin paliskunnan aluetta Sodankylän kunnassa)

Riistanhoitoyhdistys tai riistakeskuksen alue	Lupia yhtä aikaa voimassa keskimäärin enintään kpl/vrk	Lupia keskimäärin enintään kpl/1000 ha
Muonio	45	0,5
Kolari	91	0,6
Pello	81	1,2
Ylitornio	49	1,2
Kittilä	205	0,4
Rovaniemi	119	0,3
Tervola	57	1,7
Simo-Keminmaa	142	1,8
Ranua	167	1,1
Posio	135	1,4
Sodankylä (ei sis. Lapin palisk.)	266	0,5
Kemin-Lapin	490	0,9
Kemijärvi	104	0,9
Salla	197	0,9

Riistanhoitoyhdistys tai riistakeskuksen alue	Lupia yhtä aikaa voimassa keskimäärin enintään kpl/vrk	Lupia keskimäärin enintään kpl/1000 ha
Vaala	58	2,0
Kuusamo	60	1,7
Taivalkoski	199	1,4
Pudasjärvi	293	1,2
Hyrnsalmi-Ristijärvi	170	2,2
Kajaani	71	3,5
Kuhmo	612	2,7
Paltamo	21	5,6
Puolanka	213	1,8
Sotkamo	140	2,5
Suomussalmi	638	2,2
Vuolijoki	68	3,4
Riistakeskus Oulun alue (ML8 §:n ulkopuolinen osa)	594	4,1
Riistakeskus Pohjanmaan alue (Perhon, Lestijärven, Arpaisen, Linkkilän ja Ähtärin lupa-alueet)	275	5,0

Alue: Eräpalvelut eteläinen alue

Riistakeskuksen alue (tai osa)	Lupia yhtä aikaa voimassa enintään kpl/vrk	Lupia keskimäärin kpl/1000 ha
Keski-Suomi	736	8,0
Pohjois-Häme	332	8,5
Satakunta	124	8,6
Etelä-Häme	27	4,0
Pohjois-Karjala	1553	7,3
Pohjois-Savo	498	7,4
Etelä-Savo	139	7,5

Edellä määriteltyjen alueellisten kiintiöiden lisäksi voidaan kanaintujen metsästysaikana myydä metsästyslupia muuhun pienriistan metsästykseseen enintään 20 % verran edellä määritellystä aluekohtaisesta kiintiöstä. Kanaintujen metsästysajan ulkopuolella muun pienriistan metsästyslupia voidaan myydä enimmillään edellä esitetyn kiintiön verran.

Metsästyslain (615/1993) 8 §:n tarkoittamalla alueella on ennen vuosittaisen lupakiintiön tarkempaa mitoitusta kuultava alueen riistanhoitoyhdistyksiä ja Suomen riistakeskusta.

Karhulupia myönnettäessä on noudatettavaa seuraavaa kiintiötä:

Karhun metsästystä säädelään metsästyslain 41 (206/15.3.2013), 41a, 41c §:ssä (159/18.2.2011) sekä valtioneuvoston asetuksella metsästyslaissa säädetyistä poikkeusluvista (452/19.6.2013), jonka 8 §:n mukaisesti maa- ja metsätalousministeriö määrää kaadettavien karhujen enimmäiskiintiöt poronhoitoalueelle. Metsästys tapahtuu keskeytymetsästyksenä, kunnes kiintiön mukainen määrä karhuja on kaadettu.

Käytännön metsästysjärjestelyjen ja sosiaalisen kestävyyden turvaamisen kannalta voidaan pitää suositeltavana antaa maksimissaan yhtä aikaa voimassa

1 lupa/1000–1500 ha poronhoitoalueella. Metsästyslain 8 §:n mukaisella alueella poronhoitoalueen ulkopuolella kiintiö on maksimissaan yhtä aikaa voimassa 3 lupaa/1000 ha.

Muualla Suomessa pyyntiluvanvaraisen metsästyksen alueella voidaan karhun metsästyksen antaa enintään maksimissaan 6 lupaa/1000 ha.

Muiden suurpetojen kannanhoidollisessa metsästyksessä noudatetaan edellä mainittuja karhun metsästyksen alueellisia kiintiöitä.

Hirvilupia myönnettäessä metsästyslain 8 § mukaisella alueella on noudatettava seuraavaa kiintiötä:

Hirvenmetsästyksen alueluvat ratkaistaan paikallisten olosuhteiden, turvallisuuskäytökähtien ja riistanhoitoyhdistysten kanssa vuosittain käytävien neuvotteluiden perusteella. Mikäli samalla lupa-alueella metsästää useampi kuin yksi seurue, alueella on pääsääntöisesti oltava minimissään 80–160 hehtaaria/ampuja. Tarkoituksenmukaisten metsästysjärjestelyiden mahdollistamiseksi voidaan käyttää alempaa minimiarvoa. Useamman hirvialueluvan myöntämiseksi samalle alueelle tulee olla vähintään 1000 ha metsästysalaa/seurue. Asetettua kiintiötä suurempaa metsästäjä- ja seuruekohtaista hehtaarimäärää voidaan tarvittaessa käyttää esim. sellaisilla metsästysalueilla, joiden tieverkosto on harva tai poronhoidon huomioimiseksi poronhoitoalueella. Kattavan tieverkon metsästysalueilla metsästyspaine on tasaisempi ja pyyntiä voidaan keskittää alueen eri osiin välttämällä ruuhkaisuutta.

Jos enemmistöllä hakemuksen ampujista on kotipaikka sellaisessa (yhdessä) kunnassa, jossa heillä on metsästyslain 8 §:n mukainen oikeus metsästää valtion alueilla, pyritään aluelupahakemus ohjaamaan ensisijaisesti kyseisen kunnan alueelle, mikäli ko. kunnassa on riittävästi valtion maita suhteessa paikkakuntalaisten metsästäjien määrään.

Perustelut

Metsästyslain (615/1993) 6 §:n mukaisesti oikeus harjoittaa metsästystä ja määrätä siitä kuuluu alueen omistajalle, ellei laissa jäljempänä muuta mainita. Metsästyksistä valtion alueilla säädetään metsästyslain 6. luvussa. Lain 44 §:n mukaan metsästysoikeuden käyttämisestä ja riistanhoidosta valtion alueilla päättää eräin poikkeuksin se viranomainen, jonka hallinnassa alue on. Metsästyksen

järjestämiseksi Metsähallituksen hallinnassa oleville valtion alueille vahvistetaan Metsähallituksesta annetun lain 18 §:n 2. momenttiin perustuvat aluekohtaiset kiintiöt metsästyslain 46 §:ssä tarkoitetuille luville ja päätöksille. Kiintiöpäätökset valmistellaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Metsästyksen kiintiöpäätöksiä on kaksi, joista toinen kattaa saamelaiden kotiseutualueen ja toinen muun Suomen.

Kiintiöpäätöksessä määritetyt alueelliset kiintiöt mahdollistavat metsästyslain 46 §:ssä tarkoitettua yksittäistä lupaa valtion alueelle koskevan päätöksen teon siirtämisen Metsähallituksen virkamiehelle tai Metsähallituksen palveluksessa olevalle henkilölle. Metsähallituslain 18 § 3. momentin mukaisesti yksittäinen metsästyslupa voidaan antaa myös koneellisesti ja yksittäinen päätös voidaan tehdä ilman esittelyä. Mikäli metsästyslupia ei riitä Metsästyslupia myönnettäessä Metsähallituksen tulee metsästyslain 46 §:n mukaisesti asettaa etusijalle sellaiset metsästäjät, joilla ei ole muuta kohtuullista metsästysmahdollisuutta.

Kiintiöinnissä huomioon otetut erityisperusteiset metsästysetuudet

Metsästyslain 8 §:n mukaisesti henkilöllä, jonka kotikuntalain (201/1994) 2 §:ssä tarkoitettu kotikunta on Lapin tai Kainuun maakuntaan kuuluvassa kunnassa tai Kuusamon, Pudasjärven tai Taivalkosken kunnassa, sellaisina kuin ne olivat 31 päivänä joulukuuta 2014, on oikeus metsästää kotikunnassaan valtion omistamilla alueilla. Vapaa metsästysoikeus huomioidaan kiintiöpäätöksessä siten, että sosiaalinen kestävyys ei vaarannu eli metsästysalueet eivät ruuhkaudu, ja että metsästys on turvallista.

Ennen kiintiöiden asettamista Metsähallitus on esitellyt kiintiöpäätöksen luonnoksessa suunnitellut kiintiöt riistanhoitoyhdistyksille metsästyslain 8 §:n tarkoittamalla alueella. Kiintiöinnin tarkoituksena on mitoittaa lupametsästys niin, että paikallisten metsästäjien oikeudet tulevat turvatuksi ja huolehtia siitä, että paikalliset näkökulmat tulevat otetuksi huomioon. Poronhoitoaluetta koskevan kiintiöpäätöksen osalta Metsähallitus on kuullut Paliskuntain yhdistystä 20.3.2025

Metsästyksen ekologisen ja sosiaalisen kestävyden turvaaminen

Tämän päätöksen tarkoituksena on kiintiöidä metsästys niin, että se on ekologisesti ja sosiaalisesti kestävä, ja että edellä mainitut erityisoikeudet tulevat turvatuksi.

Kiintiöinnin yhtenä tehtävänä paikallisten oikeuksien turvaamisen lisäksi on turvata myös riistakantojen kestävyys ja ohjata lupamyyntiä niin, että riistakannat säilyvät, ja että metsästyksen aiheuttama verotus ei nouse liian suureksi. Päätöksessä tehty kiintiön määrittely (yhtä aikaa keskimäärin enintään voimassa olevien lupien määrä vuorokaudessa) perustuu tutkittuun tietoon siitä, millaisen metsästyspaineen metsästäjät keskimäärin saavat aikaan kullakin alueella, ja mitkä ovat metsästyksen ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset Kiintiöitä määritettäessä on myös otettu huomioon viime vuosien kanaintukanta ja niiden toteutunut metsästysverotus

Pienriistan metsästys

Tässä kiintiöpäätöksessä on määritelty metsästysvuosien 2025–2028 pienriistan metsästyksen keskimääräiset kiintiöt. Pienriistaluvilla saa metsästää kanalintuja, jänistä, vesilintuja ja pienpetoja. Kiintiöpäätöksessä on velvoite kuulla alueen riistanhoitoyhdistyksiä ennen päätöstä lopullisesta lupamäärästä sekä pienriistaluvilla metsästettävistä metsäkanalintulajeista.

Tässä kiintiöpäätöksessä määritellään metsästysvuosille 2025–2028 alueittain enimmällään keskimäärin yhtä aikaa voimassa olevien pienriistalupien Pienriistaluvilla saa metsästää kanalintuja, jänistä, vesilintuja ja pienpetoja. Lisäksi kiintiöpäätöksessä määritellään hirven ja karhun metsästyksen järjestelyjen yleislinjaus ja raamit.

Metsästyksen tulee olla ekologisesti kestävä (metsästyslaki 20 §) ja kestävyys turvataan ensisijaisesti metsästyslain ja -asetuksen keinoin. Valtion alueiden metsästyksessä tulee ekologisen kestävyuden lisäksi huomioida myös sosiaalinen kestävyys eli alueiden muu käyttö ja metsästyksen liittyvät säädösperusteiset erityisoikeudet.

Mikäli jonkin riistaeläimen kanta vaarantuu, voidaan kyseisen lajin metsästys kieltää metsästyslain 38 §:n perusteella maa- ja metsätalousministeriön asetuksella määrääjäksi lajin esiintymisalueella tai osalla sitä. Asetuksen antamisen tarkoitus on turvata riistakannat, ja ne koskevat valtion maiden lupametsästystä, metsästyslain 8 § nojalla tapahtuvaa kuntalaisten metsästystä sekä yksityismaita. Asetuksen tueksi Metsähallitus voi tarvittaessa säädellä vaarantuneeseen riistaeläimeen kohdistuvaa metsästystä lupahdoin.

Kiintiöpäätöksen ja metsästyksen ekologisen kestävyuden toteutumista seurataan metsästyksen lupamääriä ja saalispalautteista laskettavia saalismääriä tarkastelemalla. Metsästyspaineen ja saalismäärien seurannassa hyödynnetään Metsähallituksen keräämien omien tietojen lisäksi Luonnonvarakeskuksen tuottamaa tutkimustietoa ja Suomen riistakeskuksen tuottamaa tietoa.

Karhun metsästys

Korkein hallinto-oikeus antoi lokakuussa 2023 ratkaisun valitukseen riistakeskuksen myöntämistä kannanhoidollisista karhunmetsästyksen poikkeusluvista poronhoitoalueen ulkopuolella. Ratkaisun mukaan perusteet poikkeuslupien myöntämiseen eivät täyttyneet. Oikeusratkaisujen ja Pohjois-Karjalaan myönnettyjen kannanhoidollisten karhulupien toimeenpanokiellon myötä kannanhoidollinen karhunmetsästys ei toteutunut lainkaan metsästyskaudella 2024–2025.

Metsähallitus ennakoi poronhoitoalueen karhunmetsästyksen lupien kysynnän lisääntymiseen metsästyskaudella 2024–2025 jakamalla poronhoitoalueen valtion alueet neljään osa-alueeseen, joille kaikille asetettiin enimmäiskiintiö myytävillä luvilla. Metsästysjärjestelyjä valmisteltaessa kuultiin kattavasti keskeisiä sidosryhmiä (mm. Paliskuntain yhdistys, Saamelaiskäräjät, alueen riistanhoitoyhdistykset, Suomen riistakeskus, Suomen metsästäjäliiton pohjoisen

piirit). Valmistelun yhteydessä todettiin, että valtion alueiden poronhoitoalueen karhunmetsästysjärjestely syksyllä 2024–2025 ei ole välttämättä pysyvä malli ja sitä voidaan muuttaa tarpeen vaatiessa.

Maa- ja metsätalousministeriön asettama suurpetojen poikkeuslupakäytäntöjä kehittänyt asiantuntijatyöryhmä antoi raporttinsa marraskuussa 2024. Työryhmä ehdotti keinoja, joilla mahdollistettaisiin mm. karhun kannanhoidollinen metsästys Suomessa. Tämä edellyttää lainsäädäntömuutoksia ja kannanhoitosuunnitelman päivitystä, jotka pyritään tekemään ennen metsästyskautta 2025.

Koska karhunmetsästystä koskeva säätely on parhaillaan muutostilassa, Metsähallitus arvioi, että kiintiöpäätökseen ei kannata kirjata merkittäviä muutoksia karhulupakiintiöihin. Kuten metsästyskausi 2024–2025 näytti, Metsähallitus voi tarvittaessa omalla päätöksellään myydä karhunmetsästykseseen tämän päätöksen kiintiöitä päätöstä pienempiä lupamääriä.

Hirven metsästys

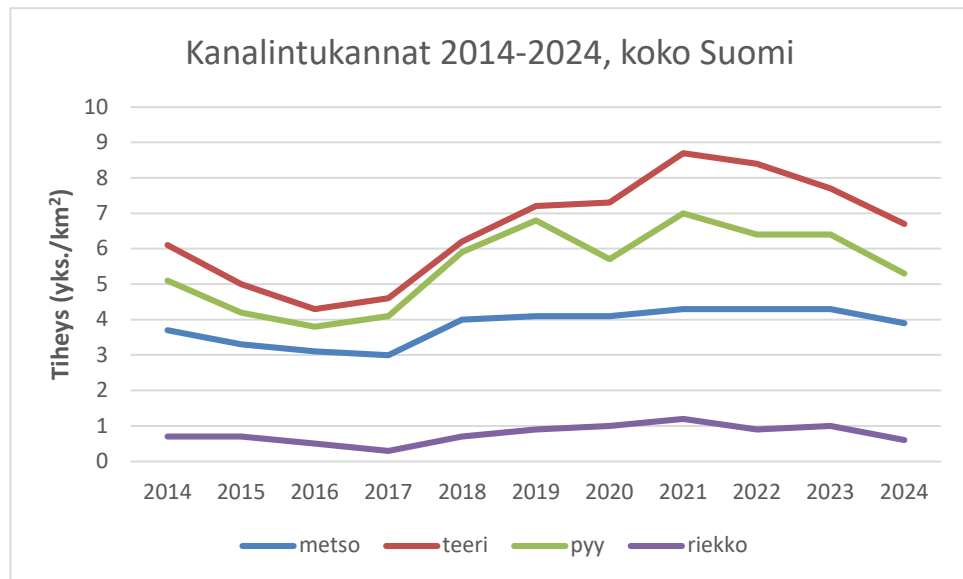
Kiintiöpäätöksessä tehdyn hirvenmetsästyksen mitoituksen tavoitteena on estää liiallisten päällekkäisten lupien määrä alueella. Liian suuri määrä seurueita ja metsästäjiä yhdellä lupametsästysalueella voi olla mahdollinen turvallisuusriski. Asetettu kiintiö 80–160 ha valtion maata/metsästäjä on laskennallinen minimi, josta voidaan poiketa käytännön metsästysjärjestelyiden niin vaatiessa. Tällainen tilanne voi syntyä esimerkiksi silloin, kun valtion mailla metsästävillä seurueilla on käytössään myös valtion maahan liittyviä yksityisiä alueita. Tällöin metsästäjämäärä jakaantuu valtion alueita laajemmalle alueelle. Hirvikannan verotuksen säätely tapahtuu pyyntilupien avulla, jotka myöntää Suomen riistakeskus.

Kiintiöpäätöksen kesto

Tämä kiintiöpäätös on voimassa kolme metsästyskautta ja se päättyy 31.7.2028. Kolme vuotta voidaan arvioida kestoltaan ajanjaksoksi, jolloin ei ehdi tapahtua sellaisia yhteiskunnallisesti merkittäviä muutoksia, jolla voisi olla vaikutuksia kiintiöinnin periaatteisiin.

Metsäkanalintukannat

Tieto kanalintukantojen ja muiden riistalajien kantojen tilasta ja vaihtelusta saadaan Luonnonvarakeskukselta (Luke). Pääosin tieto perustuu koko maan kattavaan riistakolmiolaskentajärjestelmään. Koska valtion maiden metsästyspaine kohdistuu pitkälti metsäkanalintukantoihin, on niiden kantojen seuranta erityiskohteena, ja valtion maita koskevat laskentatulokset saadaan Luke:lta vuosittain erikseen Metsähallituksen pienriistan lupa-alueisiin kohdennettuna.

Kuva 1. Metsäkanalintulajien tiheydet (tiheys, yks./km²) kesälaskennoissa riistakolmiolla koko maassa vuosina 2014–2024. Lähde: Luonnonvarakeskus 2025.

Metsäkanalintukannat laskivat Suomessa vuodesta 2014 lähtien vuoteen 2016 saakka. Syyt kanalintujen alamäkeen tuona ajanjaksona löytyivät ennen kaikkea epäsuotuisista lisääntymisajan säistä ja heikosta lisääntymismenestyksestä. Metsäkanalintukannat kääntyivät taas selvään nousuun vuonna 2018 ja nousua jatkui vuoteen 2021 saakka. Metsäkanalintukantojen runsastumista kyseisenä ajanjaksona edesauttoi aikuislintujen hyvä säilyvyys edellisten talvien yli ja poikasajan suotuisat sääolot. Myös myyräkantojen tilalla on välillisesti vaikutusta metsäkanalintuihin kohdistuvan pienpetojen saalistuspainon kautta. Luonnonvarakeskuksen seurantojen mukaan myyräkannat olivat vielä vuosina 2019–2020 monin paikoin korkeat, mutta syksyllä 2021 myyriä oli runsaasti enää vain Länsi-Suomessa (Luonnonvarakeskus 2021).

Kanalintukannat säilyivät suhteellisen runsaina vielä vuoteen 2023 saakka, mutta kääntyivät vuonna 2024 jo selvään laskuun. Voimakkaimmin metsäkanalintujen kannat pienenevät Suomen itäosissa (Pohjois-Karjalassa ja Pohjois-Savossa). Myös Lapin lintukannoissa tapahtui taantumista. Metsäkannassa taantuminen on kuitenkin näilläkin alueilla ollut muita lajeja loivempaa. Muualla Suomessa lintukannat ovat pysyneet ennallaan tai hieman kasvaneet. Etelä-Suomessa varsinkin teeren ja metson kannat ovat usealla alueella jopa hieman kasvaneet. Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan merkittävimpana tekijänä metsäkanalintukantojen laskuun kääntymiselle on ollut pesimämenestyksen heikkeneminen heikkojen myyräkantojen vuoksi. Myyräkantojen heiketessä maapetojen saalistus kohdistuu enemmän maassa pesiviin lintuihin (Luonnonvarakeskus 2024).

Metsäkanalintukannat valtion alueilla

Suurin osa valtion alueista sijaitsee Pohjois- ja Itä-Suomessa. Lapissa teerikannat lähes nelinkertaistuivat vuoden 2017 aallonpohjasta (tiheys 1,4 yks./km²) vuoteen 2023 mennessä (5,7 yks./km²). Maltillisempi, teerikannan tuplaava runsastuminen

tapahtui vuosien 2017 - 2021 välillä myös Itäisessä Suomessa, Kainuussa ja riistakeskus Oulun alueella. Keski-Suomessa teerikannat ovat pysyneet vakaina (6,7–9,4) yks./km²) viimeisten seitsemän vuoden aikana. Viimeaikojen runsaimmat teerikannat tavattiin vuonna 2021 riistakeskus Oulun alueella (15 yks./km²) ja Kainuussa (14,2 yks./km²) sekä vuonna 2022 Pohjois-Savossa (14,514,2 yks./km²) Lappia ja Kainuuta lukuun ottamatta teerikannat ovat viimeisten kolmen vuoden aikana olleet muun Suomen valtion maiden osalta laskusuunnassa.

Metsokannat pysyttelivät tasaisen vahvoina vuodesta 2018 vuoteen 2023 saakka Lapissa, Kainuussa, Pohjois-Karjalassa ja riistakeskus Oulun alueella, sekä vähintäänkin kohtuullisella tasolla myös muualla maassa. Vuonna 2023 korkeimmat metsotiheydet Suomessa tavattiin Lapissa (5,9 yks./km²) ja Pohjois-Karjalassa (5,4 yks./km²). Keskinkertaisesta tai paikoin heikosta pesintämenestyksestä johtuen Pohjois- ja Itä-Suomen metsokannat pienenivät vuonna 2024 keskimäärin noin viidenneksellä edellisestä vuodesta.

Vuosien 2015–2017 aallonpohjan jälkeen pyykannat palautuivat koko maassa vuosina 2018–2021 pitkäaikaiselle keskimääräiselle tai hiukan keskimääräistä tiheimmällekin kannan tasolle. Viimeisten kolmen vuoden aikana pyykannat ovat kuitenkin olleet taas laskussa lähes koko maassa, lähestyen vuonna 2024 jo edellisten aallonpohjavuosien (2015–2017) runsauksia.

Riekkokannat runsastuivat vuodesta 2017 lähtien vuoteen 2021 asti lajin pääasiallisilla esiintymisalueilla Lapissa, Kainuussa ja Oulun riistakeskuksen alueella. Teeren ja pyyn tavoin riekkokanta on viimeisen kolmen vuoden ajan ollut metsäisessä Suomessa laskusuuntainen. Tunturialueilla riekon runsaudenvaihtelut ovat olleet suuria. Viimeisin riekkokannan huippu nähtiin siellä vuonna 2023. Kesän 2024 heikon pesintämenestyksen vuoksi tunturialueiden riekkokanta putosi kuitenkin pitkän aikajakson keskimääräiselle tasolle.

Metsästysverotuksen kestävyys

Lupametsästyksen aiheuttama metsästyspaine ja kuolevuus kanalinukannoissa voidaan arvioida Metsähallituksen käytössä jo vuodesta 2004 lähtien olleen riistatalouden suunnittelu- ja seurantajärjestelmän avulla. Järjestelmä ja sen saalispalautteen anto-osio uusittiin vuonna 2019. Yli puolet Metsähallituksen lupa-alueiden pienriistametsästäjistä on viime vuosina jättänyt saalispalautteen. Järjestelmässä verrataan riistakolmiolaskennan antamia kantatietoja ja annetun saalispalautteen perusteella arvioitua metsäkanalintujen kuolevuutta. Menetelmää on testattu vertaamalla tietoja muihin tutkimuksiin, joissa on analysoitu metsäkanalintujen metsästysverotusta (Korhonen 2004, Kangas 2006, Niemi ym. 2009, Nykänen ym. 2014, Forsman ym. 2019, Husa & Pellikka 2025), ja menetelmän tuottamia tuloksia voidaan pitää luotettavina.

Metsäkanalintujen valtakunnalliset saalismäärät ja metsästysverotuksen taso vaihtelevat muuan muassa lintukantojen, metsästysrajoitusten ja pyyntiaktiivisuuden muutosten mukana runsaasti vuodesta toiseen (Forsman ym. 2019). Metsäkanalintujen vuotuinen kokonaissaalis Suomessa on viimeisen kymmenen vuoden aikana (2014–2023) vaihdellut 76 500–243 000 linnun välillä.

Saalismäärän vaihtelu on kyseisellä ajanjaksolla ollut teerellä 32 800–140 300, metsolla 13 400–35 900, pyyllä 15 500–50 000, ja riekolla 14 800–39 900 yksilön välillä (Suomen virallinen tilasto).

Vuotuiset saalismäärät heijastavat kanalintukantojen runsautta, ja ne olivat viimeisen kymmenen vuoden tarkastelujaksolla kaikilla lajeilla alhaisimmillaan vuonna 2017, jolloin lintukannatkin olivat alhaiset. Lintukantojen aallonpohjan jälkeen metsäkanalintujen vuotuiset saalismäärät kääntyivät taas nousuun vuonna 2018. Nousu näkyi selvimmin teeren saalismäärässä, joka saavutti huippunsa (140 300 yksilöä) vuonna 2021, jolloin teerikantakin oli maassamme runsaimmillaan. Metsosaaliin huippu valtakunnallisesti viimeisellä kymmenvuotiskaudella osui vuoteen 2022, pyysaaliin huippu vuoteen 2014 ja riekkosaaliin huippu vuoteen 2022.

Valtion maiden lupametsästäjien yhteenlaskettu metsäkanalintusaalis oli myös alhaisimmillaan vuonna 2017, noin 12 800 saalisyksilöä. Saalismäärät nousivat vahvistuneiden kanalintukantojen ja pidempien metsästysaikojen myötä noin 29 000 lintuun vuonna 2018 ja edelleen 40 500 lintuun vuonna 2019. Vuonna 2020 lupametsästäjien saalis oli noin 38 300 lintua, vuonna 2021 noin 39 000 lintua, vuonna 2022 noin 40 000 lintua ja vuonna 2023 noin 37 600 lintua. Valtion maiden lupametsästäjien vuotuinen saalisosuus koko Suomen metsäkanalintusaaliista on viimeisen vuosikymmenen aikana ollut 7–16 prosenttia.

Lupametsästyksen verotusaste valtion maiden vuotuisista kanalintukannoista koko maassa on viimeisen kymmenen vuoden aikajaksolla vaihdellut 2,2–4,0 prosentin välillä. Metsästyslain 8 §:n alueella pohjoisessa Suomessa lupametsästäjien vuosittainen kanalintujen verotusaste on viimeisen vuosikymmenen aikana vaihdellut 1,9–3,1 prosentin välillä. Huolimatta siitä, että näissä luvuissa ei ole mukana kuntalaisten metsästysoikeudella metsästävien verotuspainetta, voidaan kanalintujen metsästyksen arvioida olleen ekologisesti kestävä.

Tuoreen tutkimuksen mukaan (Husa & Pellikka 2025) metsästyslain 8 §:n alueella valtion maille kohdistui aikavälillä 10.9.2023–31.1.2024 yhteensä 242 900 metsäkanalintujen metsästyspäivää, joista Kainuussa kertyi 61 600, Pohjois-Pohjanmaalla 35 600, Ala-Lapissa 53 600, Keski-Lapissa 72 400 ja Ylä-Lapissa 19 800 päivää. Metsästyslain 8 §-perusteisen paikkakuntalaisten metsästyspäivien osuus valtion maille kauden aikana kohdistuneista metsästyspäivistä oli 55 %. Kuntalaisen oikeudella valtion maille kohdistuvien metsästyspäivien määrässä on tapahtunut selvää laskua viimeisen vuosikymmenen aikana. 8 §-perusteisia pienriistan metsästyspäiviä vuonna 2013 kohdistui valtion maille yhteensä 215 800, mutta vuonna 2023 enää 133 600 päivää (Nykänen ym. 2014, Husa & Pellikka 2025). Paikkakuntalaisten saalisosuus valtion mailta aikavälillä 10.9.2023–31.1.2024 pyydetystä teerisaaliista oli 62 %, metsosaaliista 53 %, pyysaaliista 36 % ja 30 % riekkosaaliista (Husa & Pellikka 2025).

Kiintiöpäätöksen kestävyuden varmistaminen

Tämän kiintiöpäätöksen mukaisten lupien myynti toteutetaan vuosittain kaksivaiheisena. Osa kiintiöstä vapautetaan myyntiin kesäkuun alussa ja osa

säästetään toiseen myyntijaksoon elokuun loppuun. Tällä menettelyllä voidaan ottaa huomioon heinä-elokuussa tapahtuvien riistakolmiolaskentojen tulokset ja sovittaa ne lupamyyntiin, mikä on keskeinen osa kestävyiden turvaamista. Kiintiöiden jakautuminen ensimmäisen ja toisen myyntivaiheen välillä voivat vaihdella alueellisesti, eikä sitä ohjata tässä päätöksessä, koska nämä järjestelyt eivät kyseenlaista kuntalaisten oikeuksia, eivätkä metsästyksen ekologista tai sosiaalista kestävyttä.

Elokuun myyntijakso pyritään ajoittamaan vuosittain siten, että mahdolliset maa- ja metsätalousministeriön asettamat metsästysrajoitukset tai -kiellot voidaan huomioida lupamyynnissä. Mikäli lupia on myyty kesän myyntijaksolla sellaiselle ajalle ja alueelle, jossa metsäkanalintujen metsästys kielletään asetuksella, luvat perutaan ja niistä maksetut rahat palautetaan.

Metsähallituksella on vuosikymmenien kokemus metsästyksen mitoittamisesta valtion mailla. Metsästyksen erityisasiantuntijat vastaavat metsästyksen vuotuisesta mitoituksista kiintiöpäätöksen puitteissa. Työ toteutetaan riistasuunnittelujärjestelmän avulla. Lupasuunnittelu on aluekohtaista ja mitoituksessa huomioidaan kanalintukantojen vaihtelun lisäksi alueen metsien rakenne ja metsästettävyyden, alueen muu käyttö (mm. matkailu- ja virkistyskäyttö), luontaisten elinkeinojen harjoittaminen ja poronhoito sekä muu maankäyttö. Alueelliset kiintiöt määrittävät riistanhoitoyhdistyskohtaisesti metsästyslain 8 §:n mukaisella kuntalaisten vapaan metsästysoikeuden alueella. Muualla määrittäminen tehdään riistakeskuksen aluejakoa vastaavasti.

Metsästyksen suunnittelussa ja mitoituksessa otetaan huomioon myös sosiaalinen kestävyys. Tällä tarkoitetaan sitä, montako metsästäjää voidaan alueella voi metsästä ilman, että he häiritsevät toisiaan tai muita luonnossa liikkujia. Tämän mitoitus perustuu siihen palautteeseen mitä eri tiheyksillä toteutuneesta metsästyksestä on vuosien mittaan saatu. Sosiaalisen kestävyiden mitoitus on siis kokemuspohjainen ja se tehdään alueellisesti.

Kanalintujen metsästyskaudelle on kiintiöity erikseen pienriistaluvat vesilintujen, jänisten ja pienpetojen pyyntiin ilman kanalintuja. Metsästyspaine muuhun pienriistan on saalispalautteen mukaan kanalintujen metsästyskaudella suhteellisen vähäinen, ja näiden lupien kiintiöinnin perusteena on lähinnä sosiaalisen kestävyiden turvaaminen. Metsähallituksen keskimäärin karut ja vähävetiset maat eivät ole esimerkiksi kysyttyjä vesilintukohteita.

Lähteitä:

Forsman L., Pellikka J & Kervinen M. 2019: Millaista on suomalainen metsäkanalinnustus? - Suomen Riista 65: 27–44.

Husa M. & Pellikka J. 2025: Pohjois-Suomen riistalintujen metsästyksen nykytila – kuka saaliin saa, mistä ja milloin? - Suomen Riista 70: 7–34.

Kangas, L. 2006. Metsäkanalintujen metsästys Pohjois-Suomessa. Metsästys-kuolleisuus, metsästyksen valikoivuus ja kestävyys. – Kala- ja riistaraportteja nro 378, Riistan- ja kalantutkimus.

Korhonen, P. 2004. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2003. – Kala- ja riistaraportteja nro 326, Riistan- ja kalantutkimus.

Luonnonvarakeskus 2021: Riistakolmiolaskennat kesä 2021: metsäkanalintujen pesintä onnistui hyvin (verkkojulkaisu).

[viitattu: 17.2.2025]. Saantitapa:

<<https://www.luke.fi/fi/uutiset/riistakolmiolaskennat-kesa-2021-metsakanalintujen-pesinta-onnistui-hyvin>>

Luonnonvarakeskus 2024: Riistakolmiolaskennat kesä 2024: Metsäkanalintujen kannat ovat kääntyneet laskuun (verkkojulkaisu).

[viitattu: 17.2.2025]. Saantitapa:

<<https://www.luke.fi/fi/uutiset/riistakolmiolaskennat-kesa-2024-metsakanalintujen-kannat-ovat-kaantyneet-laskuun>>

Luonnonvarakeskus 2025: Metsäkanalintulaskennat (verkkojulkaisu). [viitattu: 17.2.2025]. Saantitapa:

<<https://luonnonvaratieto.luke.fi/numerotieto/raportit?panel=metsakanalintulaskennat>>

Maa- ja metsätalousministeriö 2014. Suomen metsäkanalintukantojen hoitosuunnitelma. 39 s.

Niemi M., Nylander E. & Korhonen P. 2009. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2008. Riista- ja kalatalous – Selvityksiä 20/2009. 32 s.

Nykänen A., Nylander E. & Korhonen P. 2014. Pienriistan metsästys Pohjois-Suomessa vuonna 2013. Riista- ja kalatalous – Tutkimuksia ja selvityksiä 13/2014. 43 s.

Suomen virallinen tilasto (SVT). Metsästys (verkkojulkaisu) [viitattu: 17.2.2025]. Saantitapa: <<https://www.luke.fi/fi/tilastot/metsastys>>

Lainkohdat Laki Metsähallituksesta (234/2016) 18 § ja 39 §
Metsästyslaki (615/1993) 6 §, 8 § ja 20 §
Laki saamelaiskäräjistä (974/1995) 9 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään.

Valitusosoitus on liitteenä.

Päätöksen täytäntöönpano

Tämä päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Perustelut: Päätöksen täytäntöönpano mahdollistaa erätalousjohtajan metsästyslupia koskevan päätöstoimivallan delegoinnin (Metsähallituslaki 18 § 3 mom), joka on lupamyynnin toteuttamisen olennainen edellytys. Lisäksi päätöksellä varmistetaan riistavarojen kestävä käyttö aiemman kiintiöpäätöksen päätyttyä.

Päätöksen tiedoksianto

Tämä päätös saatetaan tiedoksi yleistiedoksiantona. Päätös pidetään nähtävänä 31.5.2025 saakka Metsähallituksen Oulun toimistolla (Veteraaninkatu 9, 90130 Oulu) ja Metsähallituksen www.eraluvat.fi -sivuilla ja www.metsa.fi -sivuilla. Asiakirjan nähtäväksi asettamisesta ilmoitetaan Metsähallituksen verkkosivuilla sekä lisäksi seuraavissa sanomalehdissä: Lapin Kansa, Kaleva, Kainuun Sanomat, Maaseudun Tulevaisuus ja Hufvudstadsbladet

Vesa Ruusila
Erätalousjohtaja

Ahti Putaala
Metsästyksen johtava asiantuntija